

Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének

.../2023. (...) önkormányzati rendelete

Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.)

önkormányzati rendelet módosításáról

Budapest Főváros Közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában, 36. § (1) bekezdésében, 55. § (1) bekezdésében, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (4) bekezdés 12. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 25. § (2) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

(1) A Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelet 7. §-a a következő 5b. és 5c. ponttal egészül ki:

(Budapest Főváros Közgyűlése a következő területeket helyi jelentőségű természetvédelmi területté nyilvánítja:)

„5b. „Szép-völgyi-erdő természetvédelmi terület”: a terület védetté nyilvánításának célja a fennmaradt értékes erdő-gyep mozaik rendkívül gazdag élővilágának védelme, valamint a terület jelentős tájképi értékének megőrzése. E rendelet 5b. melléklete tartalmazza a terület természetvédelmi kezelési tervét.

5c. „Csalit utcai gyep”: a terület védetté nyilvánításának célja a rendkívül értékes növényvilág, különösen a területen található fokozottan védett szarvas bangó (*Ophrys oestrifera*) állomány védelme, megőrzése. E rendelet 5c. melléklete tartalmazza a terület természetvédelmi kezelési tervét.”

(2) A Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelet 7. §-a a következő 8a. ponttal egészül ki:

(Budapest Főváros Közgyűlése a következő területeket helyi jelentőségű természetvédelmi területté nyilvánítja:)

„8a. „Farkas-erdő természetvédelmi terület”: a terület védetté nyilvánításának célja a fennmaradt értékes erdő és vizes élőhely rendkívül gazdag élővilágának, az itt élő védett fajok állományának védelme, valamint a terület jelentős tájképi értékének megőrzése. E rendelet 8a. melléklete tartalmazza a terület természetvédelmi kezelési tervét.”

2. §

(1) A Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelet az 1. melléklet szerinti 5b. melléklettel egészül ki.

(2) A Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelet a 2. melléklet szerinti *5c. melléklettel* egészül ki.

(3) A Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelet a 3. melléklet szerinti *8a. melléklettel* egészül ki.

3. §

Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

dr. Számadó Tamás
főjegyző

Karácsony Gergely
főpolgármester

„5b. melléklet a 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelethez

Szép-völgyi-erdő természetvédelmi terület adatai és természetvédelmi kezelési terve

1. Budapest II. kerület, Szépvölgyi út és Szépvölgyi dűlő mentén elhelyezkedő, 146 405 m² terület.

2. Érintett helyrajzi számok:

2.1. 15942/30-145, 15945/1-121, 15945/124-125, 15945/128-129, 15945/134-136, 15948/2, 15983/13-94, 15984 ingatlanok, továbbá

2.2. a 15945/122 helyrajzi számú ingatlan E645922-N244786, E645913-N244779 EOv koordináták által meghatározott vonaltól északnyugatra eső 291 m² területű része,

2.3. a 15945/123 helyrajzi számú ingatlan E645913-N244779, E645904-N244771 EOv koordináták által meghatározott vonaltól északnyugatra eső 271 m² területű része,

2.4. a 15945/126 helyrajzi számú ingatlan E645904-N244771, E645895-N244762 EOv koordináták által meghatározott vonaltól északnyugatra eső 258 m² területű része,

2.5. a 15945/127 helyrajzi számú ingatlan E645895-N244762, E645887-N244754 EOv koordináták által meghatározott vonaltól északnyugatra eső 250 m² területű része,

2.6. a 15945/130 helyrajzi számú ingatlan E645887-N244754, E645870-N244737 EOv koordináták által meghatározott vonaltól északnyugatra eső 264 m² területű része,

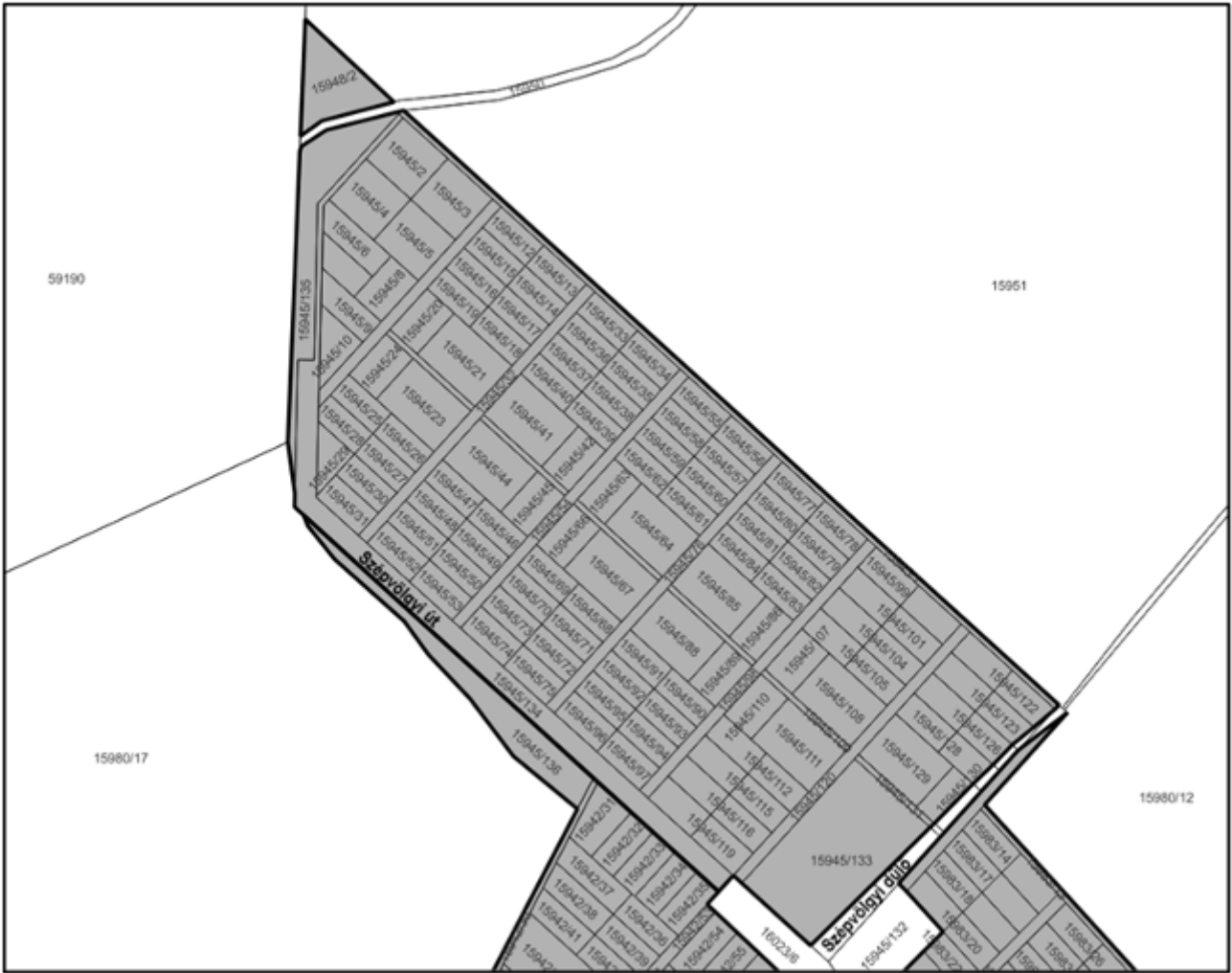
2.7. a 15945/131 helyrajzi számú ingatlan E645870-N244737, E645868-N244735 EOv koordináták által meghatározott vonaltól északnyugatra eső 111 m² területű része,

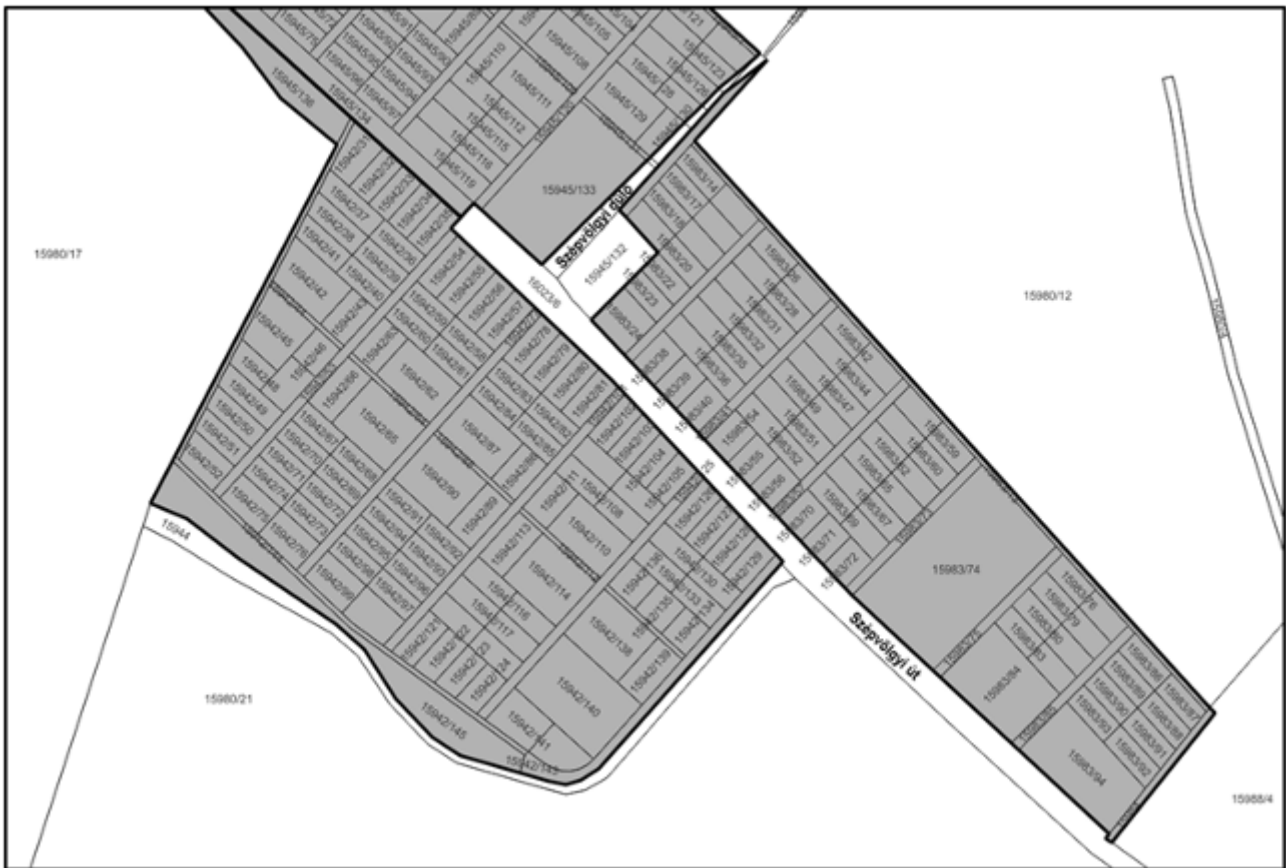
2.8. a 15945/133 helyrajzi számú ingatlan E645868-N244735, E645816-N244684 EOv koordináták által meghatározott vonaltól északnyugatra eső 3091 m² területű része

2.9. és a 15945/132 helyrajzi számú ingatlan E645858-N244707, E645854-N244711, E645898-N244760, E645927-N244785 EOv koordináták közé eső 456 m² területű része.

2.10. A védelemre tervezett területből a 2.1. pont szerinti 15942/143, 15942/145 és 15945/136 helyrajzi számú ingatlanok az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet szerinti európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket érintik.

3. A védett terület térképi vázlata:





4. Természetvédelmi kezelési terv

4.1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

a) A területen élő védett növény- és állatfajok állományának megőrzése. A tervezési területen előforduló legfontosabb megőrzendő élőlényfajok: bíboros kosbor (*Orchis purpurea*), fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*), Müller nőszőfű (*Epipactis muelleri*), kislevelű nőszőfű (*Epipactis microphylla*), széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*), madárfészek békakonty (*Neottia nidus-avis*), selymes peremizs (*Inula oculus-christi*), apró vetővirág (*Sternbergia colchiciflora*), házi berkenye (*Sorbus domestica*), árlevelű len (*Linum tenuifolium*), magyar repcsény (*Erysimum odoratum*), budai imola (*Centaurea scabiosa* ssp. *sadleriana*), üstökös sárma (*Ornithogalum pannonicum*), selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*), dunai szegfű (*Dianthus collinus*), kis apollólepke (*Parnassius mnemosyne*), fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*), farkasalma lepke (*Zerynthia polyxena*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagyfejű csajkó (*Lethrus apterus*), változó futrinka (*Carabus scheidleri*), kis bábrabló (*Calosoma inquisitor*), barna varangy (*Bufo bufo*), pannon gyík (*Ablepharus kitaibelii fitzingeri*), fali gyík (*Podacris muralis*), lábatlan gyík (*Anguis fragilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), erdei sikló (*Zamenis longissimus*), macskabagoly (*Strix aluco*), kis fakopáncs (*Dendrocopos minor*), zöld küllő (*Picus viridis*), a területen költő rigófélék (*Turdidae*), poszátafélék (*Sylviidae*), pintyfélék (*Fringillidae*), cinegefélék (*Paridae*).

b) A területen található értékes élőhelyek fenntartása, állapotuk javítása, lehetőség szerinti bővítésük. A legfontosabb megőrzendő élőhelytípusok: középhegységi cseres-tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris*), mézskedvelő tölgyes (*Orno-Quercetum pubescentis-cerris*), pusztafüves lejtősztyepprét (*Cleistogeni-Festucetum pallentis*).

c) Az egyedi tájkép megőrzése.

- d) A természetes folyamatok fenntartása.
- e) Az özönnövények visszaszorítása.
- f) A védett értékek bemutatásához szükséges infrastruktúra bővítése, karbantartása.

4.2. Természetvédelmi stratégiák

- a) Az élőhely fajgazdagságának, természeteshez közeli struktúrájának és területarányának, a védett növény- és állatfajok állományának fenntartása.
- b) Az özönnövény fajok visszaszorítása, további terjedésük megakadályozása. Állományaik helyén őshonos fajokból álló természetközeli élőhelyek rekonstrukciója.
- c) Az illegális hulladéklerakások, az épületmaradványok felszámolása.
- d) A nagy forgalmú látogatás feltételeit és egyben a terület természeti értékeinek védelmét biztosító infrastruktúra bővítése, folyamatos karbantartása.
- e) Bemutathatóság fejlesztése.

4.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása; fajok védelme

- a) A tervezési területen található védett növény- és állatfajok állományának megőrzése és gyarapítása élőhelyük megfelelő kezelésével biztosítható.
- b) Az idegenhonos fásszárú növények állományait fokozatosan őshonos fajokból álló erdő-gyep mozaikos élőhellyé kell alakítani.
- c) A fásszárú özönnövény fajok egyedeit maghozó állapotuk előtt el kell távolítani mechanikai úton, vagy speciális növényvédőszer csepegtetésmentes kijuttatásával.
- d) A korábban parkolóként használt területeken élőhely rekonstrukciót kell végrehajtani őshonos erdő-gyep mozaikos élőhelyek kialakításával.

4.3.1.2. Látogatás

- a) A tervezési terület szabadon látogatható, de azon tevékenységek csakis a természetvédelmi előírások figyelembevételével, azoknak alárendelve végezhetők.
- b) A tervezési területen a kutyák póráz nélküli sétáltatása, a fészkelő madarak és más természeti értékek bármilyen formában történő zavarása tilos!
- c) A tervezési területen közlekedni csak a kijelölt útvonalakon szabad, a sétautakról letérni tilos.
- d) A tervezési területen kerékpárral közlekedni csak a Szépvölgyi úton lehet.
- e) A védett területre gépjárművel behajtani a kijelölt parkolók kivételével tilos, a természetvédelmi célú beavatkozásokhoz, a forgalomtechnikai hozzájárulás alapján, valamint egyéb, a tervezési területet érintő szerződéses kötelezettségek teljesítéséhez, közfeladat ellátásához elengedhetetlen közlekedési eszközök használatának kivételével!

f) A fenntartó beavatkozások idején és balesetveszély esetén a természetvédelmi hatóság időszakos látogatási korlátozást rendelhet el.

g) A tervezési területen tüzet gyújtani tilos!

h) A tervezési területen technikai sport végzése és a lovaglás tilos!

4.3.1.3. Oktatás és bemutatás

A védett területen a meglévő, rekreációt, oktatást és bemutatást szolgáló infrastruktúrát karban kell tartani és tovább kell fejleszteni.

4.3.1.4. Kutatás, vizsgálatok

A védett terület egészén jogerős természetvédelmi hatósági engedéllyel lehet kutatást végezni.

4.3.1.5. Terület- és földhasználat, természetvédelmi infrastruktúra

a) A területen minden ipari és bányászati tevékenység tilos.

b) A tervezési területen a természetvédelmi célokat szolgáló építmény kivételével egyéb építmény és épület nem helyezhető el.

c) A területen kerítések és kapuk létesítése tilos, kivéve a gépjárművel történő illegális közlekedést korlátozó sorompók elhelyezését.

d) Amennyiben a területen bármilyen engedélyezett munka történik, az egyáltalán nem veszélyeztetheti a védett és fokozottan védett fajok egyedeit és élőhelyét!

e) A területen új építésű infrastruktúra hálózat nem építhető ki, közvilágítás nem létesíthető.

f) A területen új építésű közmű nem építhető ki. A meglévő közműhálózat karbantartása során az eredeti állapotot minden esetben helyre kell állítani.

g) Parkolásra kizárólag a kijelölt parkolóhelyek használhatók, új parkolók létesítése nem engedélyezhető.

4.3.1.6. Táj- és kultúrtörténeti értékek

A tervezési terület tájképi jellegét meg kell őrizni.

4.3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.3.2.1. Erdők kezelése

a) A védett területen az erdők kezelése a természetvédelmi célok megvalósítása érdekében történik. A jogszerű erdőkezelés megvalósítása érdekében az erdőgazdálkodói jogviszony rendezése szükséges.

b) A terület üzemtervezett erdeiben – 161/A, 161/B és 161/C – valamint az üzemtervezésre kerülő erdőterületeken – faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód kijelölése szükséges.

c) Az erdők kezelésekor természetközeli megoldásokat kell alkalmazni.

d) A természetvédelmi erdőkezelés kiemelt célja a tájidegen fafajok (elsősorban fehér akác és feketefenyő) eltávolítása, helyükön őshonos fafajokból álló erdő létrehozása a természetes újulat támogatásával vagy szükség esetén ültetéssel. A tájidegen fajok eltávolítását vegetációs időszakon kívül kell elvégezni.

e) A védett xilofág rovarok szaporodásának biztosítása érdekében az őshonos holtfákat a kezelési területről eltávolítani tilos, balesetveszély esetén azokat a terület más részein kell hagyni.

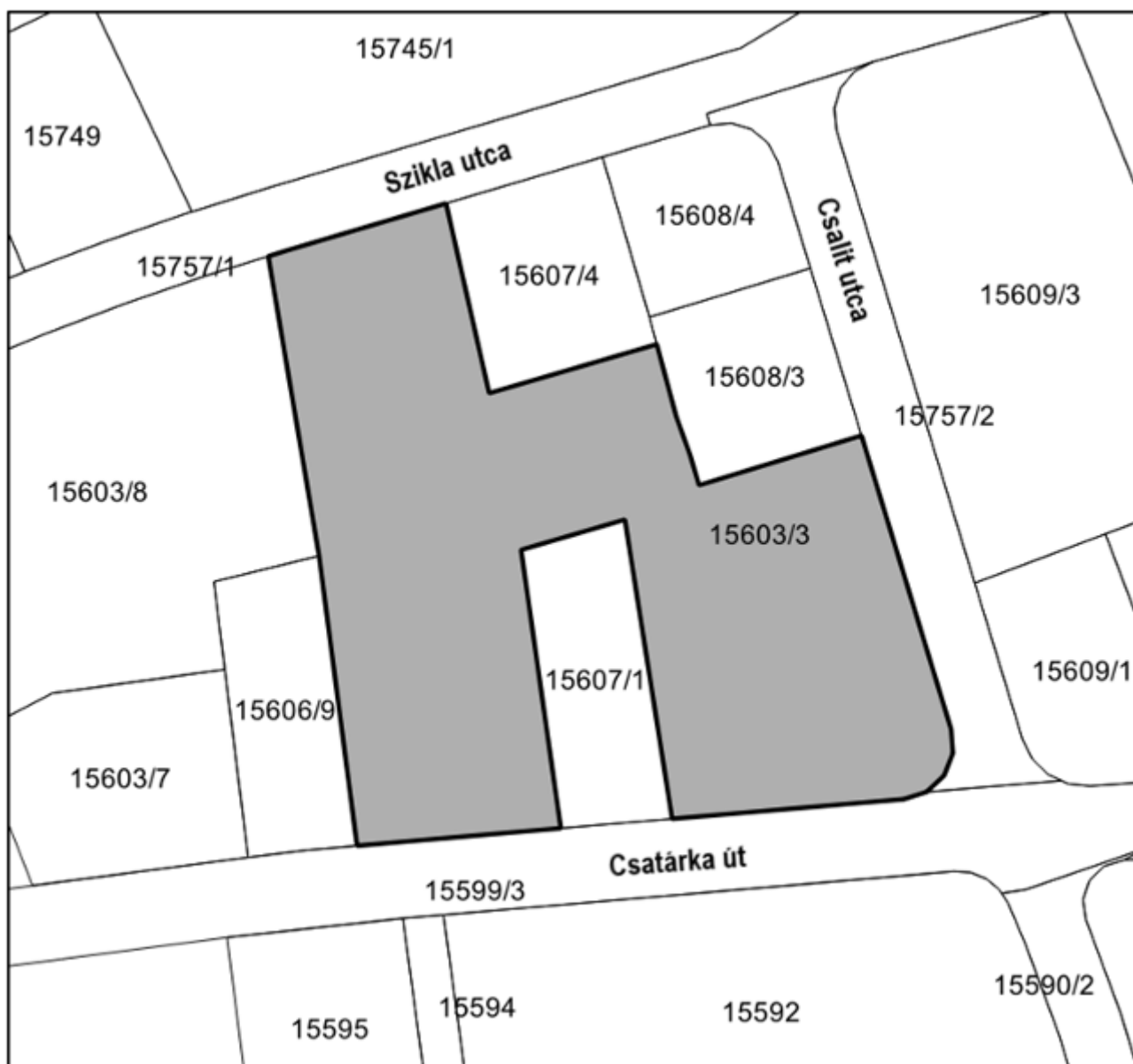
f) Ragadozó madár foglalt fészkei körül 50 m-es sugarú körben védőzónát kell kijelölni, ahol költési időben minden fakitermelési tevékenység tilos, magát a fészkelő fát a környező fák esetleges – természetvédelmi célú – kitermelésekor is meg kell hagyni.

g) Az értékes lejtősztyepek beerdősülésének folyamatát természetvédelmi kezeléssel meg kell akadályozni.”

„5c. melléklet a 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelethez

Csalit utcai gyep természetvédelmi terület adatai és természetvédelmi kezelési terve

1. Budapest II. kerület, Szikla utca, Csalit utca és Csatárka út által határolt, 8 182 m² terület.
2. Érintett helyrajzi szám: 15603/3 teljes területe
3. A védett terület térképi vázlata:



4. Természetvédelmi kezelési terv
- 4.1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- a) A terület kiemelkedő botanikai értékének, a szarvas bangó (*Ophrys oestrifera*) populációjának megőrzése.
- b) Védett növény- és állatfajok állományának megőrzése. A tervezési területen előforduló legfontosabb megőrzendő élőlényfajok: szarvas bangó (*Ophrys oestrifera*), magyar repcsény (*Erysimum odoratum*), kikeleti hóvirág (*Galanthus nivalis*), fali gyík (*Podacris muralis*), a területen költő rigófélék (*Turdidae*), poszátafélék (*Sylviidae*), pintyfélék (*Fringillidae*), cinegefélék (*Paridae*).
- c) A szarvas bangó (*Ophrys oestrifera*) populáció fennmaradását biztosító élőhely fenntartása és lehetőség szerinti bővítése. A másodlagosan kialakult felszáraz gyep természetességi állapotának javítása.
- d) Az özönnövények visszaszorítása.
- e) A védett értékek korlátozott bemutatásához szükséges infrastruktúra kialakítása.

4.2. Természetvédelmi stratégiák

- a) A terület kimagasló botanikai értékének rendszeres ellenőrzéssel és kerítéssel történő megóvása.
- b) Az élőhely fajgazdagságának, természeteshez közeli struktúrájának javítása, a védett növény- és állatfajok állományának fenntartása.
- c) Az özönnövény fajok visszaszorítása, további terjedésük megakadályozása.
- d) A látogatás, valamint az oktatási és kutatási tevékenység irányítása, szabályozása.

4.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása; fajok védelme

- a) A tervezési területen található védett növény- és állatfajok – kiemelten a fokozottan védett szarvas bangó (*Ophrys oestrifera*) – állományának megőrzését és gyarapítását élőhelyük megfelelő kezelésével, a tájidegen- és özönnövények visszaszorításával, az árnyékoló cserjefoltok ritkításával, valamint az őshonos növényfajok terjedésének elősegítésével kell biztosítani.
- b) A fás szárú özönnövények egyedeit maghozó állapotuk előtt el kell távolítani mechanikai úton, vagy speciális növényvédőszer csepegésmentes kijuttatásával.
- c) A gyepek rovására terjeszkedő szeder (*Rubus fruticosus*) cserjefoltokat mechanikai úton rendszeresen vissza kell szorítani.
- d) A gyepterületeket becserjésedésük megelőzésére kaszálni kell. Az évi egyszeri kaszálást abban az (augusztus 1. és október 20. közötti) időszakban kell elvégezni, amikor a szarvas bangók már elnyíltak és kiszórták a magvaikat, de tőleveleik még nem hajtottak ki. A lekaszált növényi maradványokat a gyepterületről el kell távolítani.

4.3.1.2. Látogatás

A védett terület csak engedéllyel és szakmai felügyelettel látogatható.

4.3.1.3. Oktatás és bemutatás

A védett területen oktatást és bemutatást szolgáló tábla helyezhető el.

4.3.1.4. Kutatás, vizsgálatok

A védett terület egészén jogerős természetvédelmi hatósági engedéllyel lehet kutatást végezni.

4.3.1.5. Terület- és földhasználat, természetvédelmi infrastruktúra

- a) A területen minden ipari és bányászati tevékenység tilos.
- b) A tervezési területen a természetvédelmi célokat szolgáló építmény kivételével egyéb épület és építmény nem helyezhető el.
- c) A tervezési területet védő kerítések állapotát rendszeresen ellenőrizni kell. Ha állagromlás tapasztalható, a karbantartásokat haladéktalanul el kell végezni.
- d) Amennyiben a területen bármilyen engedélyezett munka történik, az egyáltalán nem veszélyeztetheti a védett és fokozottan védett fajok egyedeit és élőhelyét!
- e) A területen új építésű infrastruktúra hálózat nem építhető ki.
- f) A területen új építésű közmű nem építhető ki.”

„8a. melléklet a 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelethez

Farkas-erdő természetvédelmi terület adatai és természetvédelmi kezelési terve

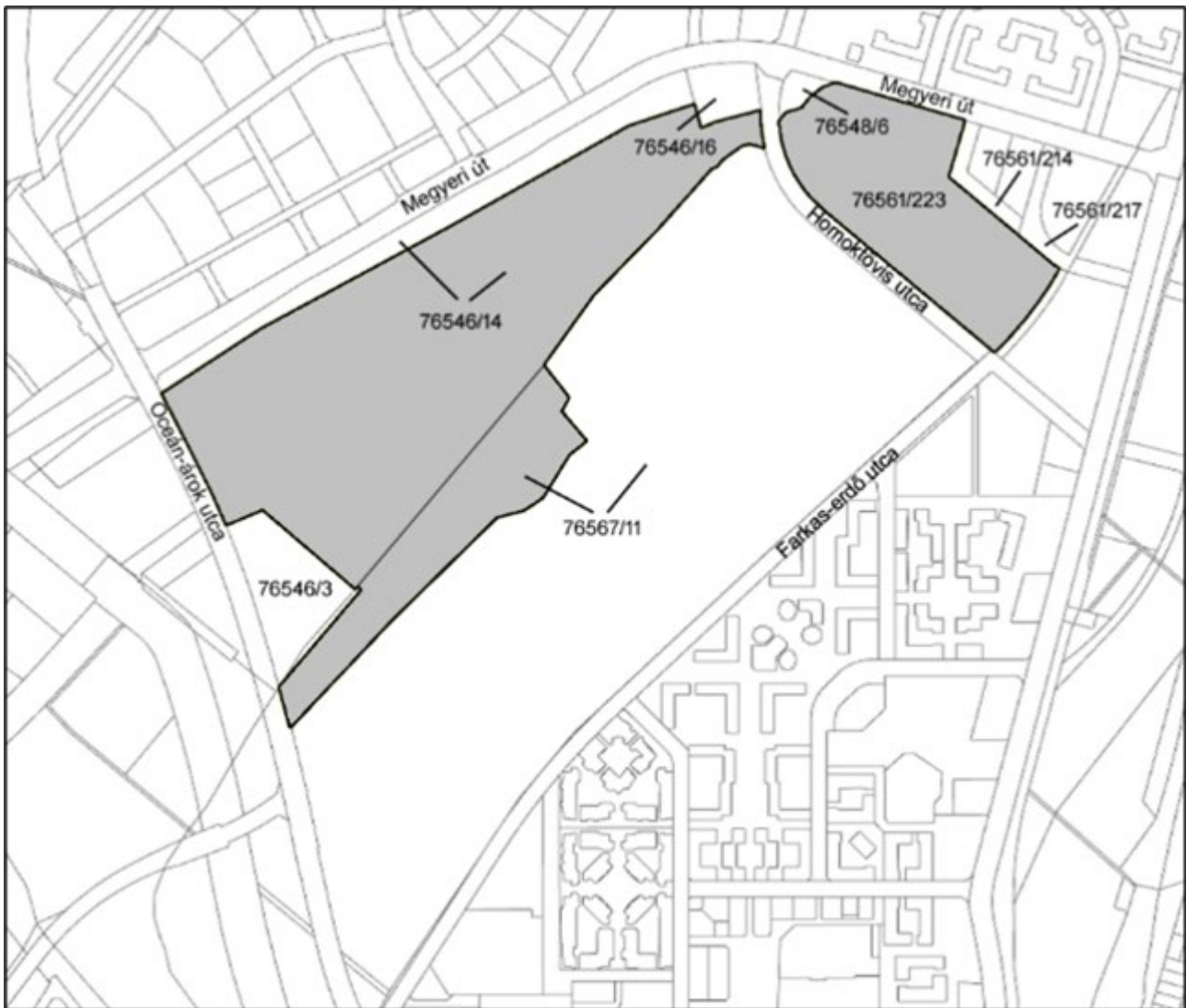
1. A Budapest IV. kerület Megyeri út – Farkas-erdő utca – Óceán-árok utca által határolt 308 167 m² terület.

2. Érintett helyrajzi számok: 76561/223, továbbá

2.1. a 76546/14 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú területből az E654802-N249963, E654712-N249933, E654468-N249796, E654209-N249656, E654074-N249568 EOV koordináták által alkotott vonaltól délkeletre elhelyezkedő 198 170 m² területrésze,

2.2. a 76567/11 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú területből az E654342-N249304, E654347-N249300 E654234-N249167, E654249-N249111, E654251-N249112, E654389-N249258, E654532-N249398, E654569-N249408, E654595-N249425, E654631-N249484, E654655-N249503, E654621-N249543, E654631-N249562, E654596-N249607, EOV koordináták által lehatárolt 43 689 m² területű nyugati területrésze.

3. A védett terület térképi vázlata:



4. Természetvédelmi kezelési terv

4.1. Természetvédelmi célkitűzések

- a) A területen található értékes élőhelyek fenntartása és lehetőség szerinti bővítése.
- b) A terület természeti értékeit veszélyeztető tényezők feltárása, illetve a kedvezőtlen folyamatok mérséklése, megszüntetése.
- c) A területen található védett növény- és állatfajok állományának megőrzése. A tervezési területen előforduló legfontosabb megőrzendő fajok: budai imola (*Centaurea scabiosa ssp. sadleriana*), homoki imola (*Centaurea arenaria*), homoki fátyolvirág (*Gypsophila arenaria*), homoki kocsord (*Peucedanum arenarium*), homoki árvalányhaj (*Stipa borysthena*), bunkós hagyma (*Allium sphaerocephalon*), nádi boglárka (*Ranunculus lingua*), fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*), kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*), Tallós nőszőfű (*Epipactis tallosii*), széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*), kardoslepke (*Iphiclides podalirius*), fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*), farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*), kis színjátszólepke (*Apatura ilia*), nappali pávaszem (*Inachis io*), atalantalepke (*Vanessa atalanta*), c-betűs lepke (*Nymphalis c-album*), mezei futrinka (*Carabus granulatus*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), pettyes göte (*Lissotriton vulgaris*), dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*), zöld varangy (*Bufo viridis*), zöld levelibéka (*Hyla arborea*), erdei béka (*Rana dalmatina*), mocsári béka (*Rana arvalis*), barna ásóbéka (*Pelobates*

fuscus), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), kecskebéka fajkomplex (*Pelophylax kl. esculentus*), fürge gyík (*Lacerta agilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), vízisikló (*Natrix natrix*), erdei sikló (*Zamenis longissimus*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), kis vöcsök (*Tachybaptus ruficollis*), szürkegém (*Ardea cinerea*), törpegém (*Ixobrychus minutus*), karvaly (*Accipiter nisus*), héja (*Accipiter gentilis*), egerészölyv (*Buteo buteo*), barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), vízityúk (*Gallinula chloropus*), guvat (*Rallus aquaticus*), kis vízicsibe (*Porzana parva*), gyurgyalag (*Merops apiaster*), vadgerle (*Streptopelia turtur*), erdei fülesbagoly (*Asio otus*), füleskuvik (*Otus scops*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), balkáni fakopáncs (*Dendrocopos syriacus*), közép fakopáncs (*Dendrocytes medius*), kis fakopáncs (*Dendrocopos minor*), zöld küllő (*Picus viridis*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), kakukk (*Cuculus canorus*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), hegyi billegető (*Motacilla cinerea*), füstifecske (*Hirundo rustica*), molnárfecske (*Delichon urbica*), csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*), fitisz füzike (*Phylloscopus trochilus*), sárgafejű királyka (*Regulus regulus*), tüzesfejű királyka (*Regulus ignicapillus*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), kis poszáta (*Sylvia curruca*), mezei poszáta (*Sylvia communis*), kerti poszáta (*Sylvia borin*), szürke légykapó (*Muscicapa striata*), örvös légykapó (*Ficedula albicollis*), fekete rigó (*Turdus merula*), énekes rigó (*Turdus philomelos*), fenyőrigó (*Turdus pilaris*), léprigó (*Turdus viscivorus*), szőlőrigó (*Turdus iliacus*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), vörösbegy (*Erithacus rubecula*), nádi tücsökmadár (*Locustella luscinioides*), nádírigó (*Acrocephalus arundinaceus*), foltos nádiposzáta (*Acrocephalus schoenobaenus*), cserregő nádiposzáta (*Acrocephalus scirpaceus*), énekes nádiposzáta (*Acrocephalus palustris*), széncinege (*Parus major*), kékcinege (*Cyanistes caeruleus*), barátcinege (*Poecile palustris*), őszapó (*Aegithalos caudatus*), függőcinege (*Remiz pendulinus*), csuszka (*Sitta europaea*), rövidkarmú fakusz (*Certhia brachydactyla*), ökörszem (*Troglodytes troglodytes*), vetési varjú (*Corvus frugilegus*), csóka (*Corvus monedula*), seregély (*Sturnus vulgaris*), sárgarigó (*Oriolus oriolus*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), fenyőpinty (*Fringilla montifringilla*), zöldike (*Carduelis chloris*), tengelic (*Carduelis carduelis*), csíz (*Carduelis spinus*), csicsörke (*Serinus serinus*), meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*), süvöltő (*Pyrrhula pyrrhula*), kenderike (*Carduelis cannabina*), mezei veréb (*Passer montanus*), házi veréb (*Passer domesticus*), citromsármány (*Emberiza citrinella*), nádi sármány (*Emberiza schoeniclus*), európai mókus (*Sciurus vulgaris*), keleti sün (*Erinaceus roumanicus*), mogyorós pele (*Muscardinus avellanarius*) európai vakond (*Talpa europaea*).

d) A tájidegen növény- és állatfajok visszaszorítása a tervezési területen.

e) A természetes folyamatok fenntartása.

f) A vízháztartási problémák feltárása és megfelelő kezelése.

g) A terület háborítatlanságának megőrzése.

h) A természetes élőhelytípusok állapotának fenntartása, szükség esetén annak javítása. A legfontosabb megőrzendő élőhelytípusok: télisásos (*Cladietum marisci*), magassásrétek (*Caricion gracilis*), nádasok (*Pragmition australis*), fűz-nyár ligeterdő (*Saliceto-Populetum*), homoki sztyepprét (*Astragalo-Festucetum rupicolae*).

i) A terület tájképi értékének megóvása, tájképi jellegének fenntartása.

j) A területen az oktatást és bemutatást szolgáló infrastruktúra kialakítása, védettséget jelző, információs és figyelmeztető táblák kihelyezése.

4.2. Természetvédelmi stratégiák

- a) A természetszerű élőhelyek fajgazdagságának, természeteshez közeli struktúrájának, valamint területarányának fenntartása, a védett növény- és állatfajok állományának fenntartása, lehetőség szerint állomány nagyságuk növelése.
- b) A vizes élőhelyek megfelelő vízháztartásának felmérése, felmerülő problémák feltárása, szükség esetén beavatkozások kidolgozása.
- c) A tervezési terület szegélyében zajló tevékenységek, beépítések területre gyakorolt negatív hatásainak - illegális hulladéklerakások, növényzet taposása, megsemmisítése - folyamatos ellenőrzése, megakadályozása.
- d) Az illegális területfoglalások, túlépítések megszüntetése és megakadályozása, az eredeti állapot fokozatos visszaállítása.
- e) Az erdőállomány jelenlegi fafajösszetételének javítása, a természetes erdők szerkezetéhez közelítő átalakítása és fenntartása, a degradált erdőterületek rekonstrukciója.
- f) A terület botanikai és zoológiai értékeinek megóvása.
- g) Az értékes területrészek zavarásmentességének biztosítása.
- h) A szükséges fenntartó jellegű beavatkozások folyamatos biztosítása.
- i) A látogatás, valamint az oktatási és kutatási tevékenység irányítása, szabályozása megfelelő infrastruktúra kialakításával, a természeti értékek és élőhelyük veszélyeztetése nélkül. Tájékoztató táblák kihelyezése.
- j) A védett területen illegális hulladéklerakások felszámolása, új hulladéklerakások megakadályozása, ideértve a zöldhulladékot is.
- k) Az özönnövények és tájidegen fajok visszaszorítása, további terjedésük megakadályozása, lehetőség szerint a vegetációs időszakon kívül.

4.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások, tilalmak

4.3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása, fajok védelme

- a) A tervezési területen található védett növény- és állatfajok állományának megőrzése és gyarapítása élőhelyük megfelelő kezelésével biztosítható.
- b) A vizes élőhelyek lecsapolását célzó, engedély nélkül létesített árkokat meg kell szüntetni. A területen lehetőség szerint vízvisszatartó, vízszint emelő beavatkozást kell végezni.
- c) A fás szárú özönnövények egyedeit maghozó állapotuk előtt el kell távolítani mechanikai úton vagy csepegésmentes technológiával végzett növényvédőszer kijuttatással, a vonatkozó erdőterv rendelettel összhangban, az erdészeti munkálatokhoz igazodva.
- d) A lágy szárú özönnövények eltávolítása - az adott területrész érzékenységétől függően - történhet kézi vagy gépi kaszálással, esetleg az érzékeny részeken kézi gyomlálással.
- e) A természetes úton keletkező holtfát az eredeti helyén kell hagyni, amennyiben az erdőterület rendeltetésével az összeegyeztethető.

- f) A területen található építési hulladék depóniákat fokozatosan fel kell számolni, az építési és egyéb maradványokat el kell szállítani.
- g) Amennyiben a területen bármilyen engedélyezett munka történik, az egyáltalán nem veszélyeztetheti a védett élőlények egyedeit.
- h) A védett növényfajok illegális szedését, a tövek kiásását a virágzási időben történő fokozott védelemmel meg kell akadályozni.
- i) A védett területen élő állatfajokra veszélyt jelentő háziállatok (házimacska, vadászgörény. stb.) bejutását és kártételüknek meg kell akadályozni.

4.3.1.2. Látogatás

- a) A tervezési terület a kijelölt sétautakon szabadon látogatható, de az ott végzett tevékenységek csakis a természetvédelmi előírások figyelembevételével, azoknak alárendelve végezhetők.
- b) A fenntartó beavatkozások idején és balesetveszély esetén a természetvédelmi hatóság időszakos látogatási korlátozást rendelhet el.
- c) A tervezési területen csak gyalogosan lehet közlekedni (kivétel a természetvédelmi célú beavatkozás és egyéb jogszerű munkavégzés).
- d) A területen kijelölt utakról letérni, hulladékot elhelyezni tilos!
- e) Tűzet gyújtani tilos!
- f) A tervezési területen technikai sport végzése tilos!
- g) A tervezési területen tilos a kutyák póráz nélküli sétáltatása!
- h) Mindennemű élő és élettelen környezeti elem (növény, állat, gomba, kőzet, holtfa stb.) gyűjtése, a tervezési területről való eltávolítása – a jogszerű tevékenységek kivételével - tilos!

4.3.1.3. Oktatás, bemutatás

- a) A területen az oktatást és bemutatást szolgáló infrastruktúrát információs táblák kihelyezésével fejleszteni kell.
- b) A terület határán, a sétautak kezdetén és a jellegzetes sarokpontokon védettséget jelző táblákat kell kihelyezni.

4.3.1.4. Kutatás, vizsgálatok

A tervezési terület egészén jogerős természetvédelmi hatósági engedéllyel lehet kutatást végezni, kivéve, ha a kutatást a természetvédelmi kezelő, a természetvédelmi őrszolgálat vagy a természetvédelmi hatóság végzi.

4.3.1.5. Terület- és földhasználat, természetvédelmi infrastruktúra

- a) A területen minden ipari és bányászati tevékenység tilos!
- b) A területen épület, építmény, kerítések és kapuk létesítése - a természetvédelmi és az erdészeti célokat leszámítva - tilos!

- c) A tervezési területen vadgazdálkodási létesítmény (magasles és a hozzá kapcsolódó szóró, illetve vadbefogó) csak a vad jelenlétéből adódó súlyos kár esetén létesíthető.
- d) A tervezési területen közvilágítás és világítás nem létesíthető.
- e) Új infrastruktúra-hálózat nem építhető ki, kivéve a természetvédelmi célból és a természetvédelmi érdekek figyelembevételével történő infrastruktúra-fejlesztést.
- f) A meglévő infrastruktúra-hálózat karbantartása során az eredeti állapotot minden esetben helyre kell állítani.
- g) A területen a közműhálózat nem bővíthető.

4.3.2. Erdők kezelése

- a) A tervezési terület üzemtervezett erdő. Az üzemtervben engedélyezett fakitermelések végrehajtásának a természetvédelmi célokkal összhangban kell történnie. Az erdőkezelés célja az erdők természetességének növelése.
- b) A 3/A jelű erdőrészletben az invázióra hajlamos fafajok, mint a nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), a fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), a turkesztáni szil (*Ulmus pumila*) fokozatosan eltávolítandók, az ugyancsak idegenhonos erdeifenyő (*Pinus sylvestris*) és OP-229 nyár (*Populus × euramericana*) eltávolítása hosszútávon végrehajtandó. A záródás csökkenésének hatására a természetes újulatban megjelenő őshonos fafajok, különösen csertölgy (*Quercus cerris*), kocsányos tölgy (*Q. robur*) és molyhos tölgy (*Q. pubescens*) csemeték ápolása szükség esetén elvégzendő, ültetés - állománykiegészítés rövidtávon nem indokolt.
- c) A 9/A erdőrészletben a fehér akác és a nyugati ostorfa egyedek eltávolítandók. Az elpusztult odvas-üreges törzsek megőrzendők a védett állatfajok (pl. szaproxilofág rovarok, odúlakó madarak és emlősök) életfeltételeinek biztosítása érdekében. Az állományokban régebb óta földön fekvő és tövön száradt törzsek visszahagyandók.
- d) A 9/K erdőrészletben a nemes nyáras-akácós őshonos erdővé alakítása érdekében az erdőrészlet 50 %-án alátelepítés szükséges korai juhar, kocsányos tölgy, csertölgy fafajokkal. A csemeték megerősödése után a fehér akác és a nyugati ostorfa egyedek fokozatosan eltávolítandók.
- e) A 105/E erdőrészletben meg kell kezdeni az állomány átalakítását a zöld juhar eltávolításával. Ezután mesterséges alátelepítést kell végrehajtani az állomány 70 %-án fekete nyár, kocsányos tölgy és magas kőris fafajokkal. A felújítási szint megerősödése után az akácok lékes kitermeléssel eltávolítandók – a szürke nyár és az alátelepített csemeték megkímélésével.
- f) A 105/F erdőrészletben a legfontosabb kezelési feladat a terjedő zöld juhar visszaszorítása.
- g) A 105/TN1 erdőrészlet délkeleti sarkában építési törmelékre települt, idegenhonos fafajokból álló faállomány eltávolítandó.
- h) Az özönnövényfajok eltávolításakor az elengedhetetlenül szükséges vegyszerhasználatkor a cseppmentes technológiákat kell előnyben részesíteni.
- i) A mesterséges alátelepítéssel megvalósított állománykiegészítés során a gyomirtó növényvédőszer használatát korlátozni szükséges, özönnövényfajok terjedése esetén speciális csepegszerteljesítés, egyéb esetekben a gyomosodás talajbolygatással nem járó mechanikai visszaszorítása szükséges.

- j) Ragadozó madár foglalt fészkei körül 50 m-es sugarú körben védőzónát kell kijelölni, ahol minden fakitermelési tevékenység tilos költési időben, magát a fészkelő fát meg kell hagyni kitermeléskor is.
- k) Védett xilofág rovarok szaporodásának biztosítása érdekében törekedni kell arra, hogy – amennyiben az erdőkezelés jellege megengedi – a holtfák a kezelési területen maradjanak.
- l) Erdőkezelési beavatkozások lehetőség szerint a vegetációs időszakon kívül végzendők, a kijelölt sétatuk menti fák veszélymentesítése kivételével.”

Általános indokolás

Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése szerint a természeti erőforrások, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) határozza meg a védelemre érdemes természeti értékek körét és azok védelmének eszközeit. Ilyen eszköz egy területnek a védett természetvédelmi területté nyilvánítása is. A Tvt. 24. § (1) bekezdése értelmében védelemre érdemes földterületet helyi jelentőségű terület esetén rendeletben Budapesten a fővárosi önkormányzat nyilvánít védetté. Mindezeknek megfelelően a Fővárosi Közgyűlés megalkotta a Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV.18.) önkormányzati rendeletet, amelynek módosítása három új terület védetté nyilvánítása érdekében szükséges. A rendelettervezet 1-3. §-a tekintetében a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 25. § (2) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság véleményének kikérése megtörtént.

A rendelettervezethez a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. § előírásainak megfelelően készült hatásvizsgálatot az előterjesztés tartalmazza.

A Jat. 19. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően megtörtént a lakosság közvetlen tájékoztatása a www.budapest.hu honlapon keresztül, hogy az érintettek tudomást szerezzenek a készülő rendelettervezetről.

A Fővárosi Önkormányzat és a fővárosi civil szervezetek együttműködéséről szóló 12/2021. (III. 4.) önkormányzati rendelet 10. §-a alapján a rendelettervezetet a társadalmi egyeztetés során véleményezésre a Budapesti Civil Adatbázisban regisztrált érintett szervezetek részére is megküldtük, a tőlük beérkezett véleményekről, javaslatokról készült összefoglaló a budapest.hu-n megtekinthető.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Budapest Főváros II. kerület, Szép-völgyi-erdő védetté nyilvánítását a Főpolgármesteri Hivatal szakmailag indokoltnak tartotta, ezért hivatalból elindította és lefolytatta a védetté nyilvánítási eljárást. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság a terület helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításával egyetértett.

Budapest Főváros II. kerület, Csalit utcai gyepek védetté nyilvánítását a Főpolgármesteri Hivatal szakmailag indokoltnak tartotta, ezért hivatalból elindította és lefolytatta a védetté nyilvánítási eljárást. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság a terület helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításával egyetértett.

Budapest Főváros IV. kerület, Farkas-erdő védetté nyilvánítását a környékbeli lakosok, civil szervezetek, kutatók és a IV. kerületi Önkormányzat is kezdeményezte. A védetté nyilvánítást a Főpolgármesteri Hivatal szakmailag indokoltnak tartotta, ezért lefolytatta az eljárást. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság a terület helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításával egyetértett.

A 2. §-hoz és az 1–3. melléklethez

Az új 5a. mellékletben a Szép-völgyi-erdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve tartalmazza a terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, a természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat, tilalmakat, az Európai Közösségek jogi aktaiban meghatározott védettségi kategóriába tartozás tényét és az egyéb kötelezettségeket.

Az új 5c. mellékletben a Csalit utcai gyepterület természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve tartalmazza a terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, a természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat, tilalmakat.

Az új 8a. mellékletben a Farkas-erdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve tartalmazza a terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, a természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat, tilalmakat.

A 3. §-hoz

A rendelet hatálybalépéséről rendelkezik.